

Kiadóhivatal:

Kaposvár, Teleky-utca 9.

Ide ezimezendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilttéri közlemények.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca 17.

Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Bérmertetlen küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI- és HELYI-ÉRDEKŰ, VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: szombaton.

Felelős szerkesztő: Noszlopy Tivadar.

Márczius idusa.

Egy kis darab egy hatalmas nemzet történetéből... Egy kiszakított lap a világhistóriából... Vértől ázott oázis a sivatagban... A 48/49-iki esztendő képe.

Erőtlen tollal, erőtlen fantáziával méltassuk a márcziusi nagy napok világraszóló eseményeit? ... Dicsőítő himnusokat zengjünk azoknak a nagy szívű, nemeskeblű hazafiaknak, azoknak a legendabeli mártyroknak hősi erényeiről! ... Rideg sorokba rójuk azoknak elévülhetlen örökzöld érdemeit? ...

Mindennapi imádságát sem ösmeri jobban a magyar ember, mint ezeknek a napoknak a históriáját... Ott él, ott ég kiolthatatlanul a szívek legbelsejében, szíva a honszerelem lángja által.

... Szemeink előtt meglevenülnek ennek a dicső kornak mythos szerű alakjai, ezek a herosok, ezek a félistenek... Hallani véljük a haza láng-lelkű, nagy költőjének, a szabadság dalnokának honszeretettől lángoló, honszeretetre gyújtó szózatát... Hallani véljük százczekre ajkíró az örömmek rivalgását, midőn testté vált az ige, — midőn törvénynyé vált a nemzet jogos kívánsága... Látjuk csillogni-égni a szemekben a honszerelemnek szűzi lángját...

S mindez csak hallucináció lenne?...

— — — „Minden kor megszűli a maga gyermekét.”

Csak kevésbé kell optimistáknak lennünk, hogy a mostani márcziusi napokat párhuzamba állítsuk, az a k k o r i nagy napokkal.

Nem-e a szabadelvű eszme megvalósítását célozzák azok a hazafias nemes hevű szónoklatok, melyek az ország színe előtt nap-nap után elhangzanak?

Nem-e a liberális eszme diadalra jutásának elősegítésére volt irányozva a jelentőségében oly nagyszerű, impozáns márczius negyedik országos nagygyűlés, midőn kétszázczet magyar ember követelte lelkéből s szent meggyőződéséből, szavának szulyával a liberális eszmék diadalát.

Nem tette-e e napot is a nemzet megnyilatkozása a szabadelvűség ünne-

pévé, melynek nyoma marad a történelem lapjain?

A szabadelvűség olyan virág, mely a „szabadság, egyenlőség s testvériség” elhintett magvából fakad, s hogy a mag termékeny talajba hullott-e arról felela jövő. (Mm.)

Az ezredéves ünnepély alkal-mával rendezendő országos kiállítás ügyében Maár Gyula alispán ur a következő felhívást bocsájtotta ki: (4800/1894.)

Somogyvármegye közönségéhez! Az 1896. évben, ezredéves állami fennállásunk megünneplésére rendezendő országos kiállítás kiváló czélja megismertetni önmagunkkal s a külfölddel, szellemi és anyagi téren való munkálkodásunk összes vívmányait, s bizonyítékát szolgáltatni annak, hogy ezredéves muljában hazánk hasznos és méltó társa volt Európa többi államainak.

Eme hazánk tekintélyének emelésére hivatott kiállítás sikeréhez azonban ezenkívül egyéb oly fontos érdekek is fűződnek, melyek kétségtelen hatással lesznek hazánk anyagi előrehaladására.

Mint hogy pedig a kiállítás sikere köztudomásúlag csak úgy biztosítható, ha a nagy közönség az iránt lelkesedni tud, s a kiállítás érdekében anyagi áldozatoktól sem riad vissza, a törvényhatósági bizottság f. évi februári közgyűlésén 128. közgy. szám alatt kimondotta, hogy a kiállításra létesítendő faluban egy somogyvármegyei házat állít fel és rendez be, egyuttal azonban megbízott engem, hogy ugy ezen ház felállításával egybekötött, valamint különösen azon költségek fedezhetése czéljából, melyek vármegyénknek a kiállítás mezőgazdasági és erdészeti csoportjában leendő méltó részvételéhez szükségesek, vármegyeszerte gyűjtést indítsak meg.

Bizalommal fordulok ennél fogva Somogyvármegye lelkes közönségéhez, hogy ezen kiválóan hazafias czélra adakozni, s vármegyénk jó hírnevének fentartásához ez uton is hozzájárulni kegyeskedjék.

Az adományok közvetlenül — vagy fősolgabírók útján küldendő, ki is azoknak nyilvános nyugtázásáról s a vármegye pénztára által leendő kezeléséről gondoskodni fogok.

Kaposvár, 1894. márczius 6.

Maár Gyula,

Somogyvármegye alispánja.

Fölújuló emlékek 1848-ról.

Ma, midőn minden szem, minden gondolat aggodva fordul Turin felé, hol egy nagy korszak megalkotója, a szabadságharc hőse, az emberi jogok bajnoka küzd nehéz, veszélyes betegséggel — mi-

dőn rettegünk a pillanattól, hogy az aggkor gyöngeségétől legyőzve talán bezárni is készül ezt a nagy tettekben örök emlékü, szűzi lelkesedése által magasztos, következményeiben áldásos korszakot — eszembe jutnak apránként nekem is a távolba vesző emlékeim, melyek ezt csak úgy érintették, mint szélviharban a siker partot, a kiesapó halak loecsanása.

Mégis, ha végig gondolok az ötvenes évek elejétől, az ezután következő eseményeken és hozzá veszem a légkört, melyben fölöttem, megtalálom nyomát nálam, hogy mind ez együttesen jelentékeny befolyással volt a gyermekkedély lelkület fejlődésére, a gondolkodás irányára, nemesebb fogalmak lelkesedés, élénkebb érzelem ébresztésére; fogékonyá téve az ifju szívet nagy eszmék befogadására és átértésére.

Es ma is, mikor vissza száll gondolatom egészen a gyermekkor küszöbéig, megreszket a szívem, és büszkeséggel tölt el a gondolat, hogy emlékezetem elérhet odáig, hogy nekem is vannak a nagy átalakulási korszakhoz fűzött emlékeim.

Testben késedelmesen fejlődő, satnya gyermek voltam; ebben az időben még mindig többet hordoztak karon, mint vezettek; de a citromszínű, jökedvű gyermeket azért mindenki szerette, mert ami a testnél elmaradt, azt a természet a léleknel pótolta ki, és itt a korán fejlődés dolgozott ugyszólván annak rovására. Ezért átalános volt a hit felőlem, hogy nagy koromat nem fogom megérni.

Csodálatos, mégis testben arányosabban fejlődő testvéreim költöztek el rendre mellőlem. En pedig föl fogtam az akkor nyert benyomásokat és már akkor vele éltem a korrál.

Gyermeklábbal érintettem bár azt a talajt, mégis élénken emlékszem rá, mikor Baressnál a Dráva partján jó atyánk kézen vezetett, mutogatva a tuloldali fűzfákon guggoló őrszemek pirosló sapkáit; később megmutatta a helyet, hol sivitották körül azok golyói, mikor a folyón áthatolva Tarnócza mellett a döntő csatát vívták, az ő kapitányi vezénylete alatt.

Ez időközben a mi imánk volt őre, melyet naponta érte elmondunk fekhelyére borulva, sirva könyörögtünk jó anyákkal együtt megszabadulásáért.

Később futár jött tőle, aggasztó hírt hozva, hogy az ellenség tulerővel tört át a folyón három helyen is, és ha segítség nem érkezik, ott vesznek mindnyáján.

Ebből már csak annyit értettünk meg, hogy most veszedelem van, és a lakosságnak menekülni kell távolabb vidékre.

Mindenki pakolt vagy elásott, amit lehetett; természetesen, kis nőtestvéremmel nekünk is gondunk volt rá, hogy a babáinkat összes készletünkkel biztonságba helyezzük. Elástuk mi is.

Ez a munka és nagy igyekezet anyanyira elszorakoztatott, hogy mig mindenki

rémült arczezel járt-kelt, mi a farakáson pihenőt tartva, tele tüdővel énekeltük a fölkapott nótát „dárom-madárom”.

Végre aztán a szekérre rakott ágy-nemű közé ültetve, elküldött anyánk egy félreeső faluba, egyik ismerősehez.

Itt főlemlitek egy dolgot, mely jellemzőül szolgálhat az ötven év előtti időkhöz, hol a gyilkosságot elkövetett rabokban is volt még becsületérzés.

Aki csak épember volt, azt behívták a harczba, ló és kocsis volt ugyan a házaknál, de kocsis nem találkozott, aki hajtsa.

Anyánk egyedül volt két gyermekével és két nőcseléddel otthon, menteni valamit és bennünket, mégis csak kellett.

Átment tehát a tisztartó lakba, hogy legalább egy szekerezt kinyerhessen, melyen bennünket tova szállíthasson, de ott is már, rakva voltak azok az urasági holmival.

Anyánk kétségbeesetten zokogva jött le hozzánk a magaslatról, hol a lak állt és mi is az aljban hangos sirásra fakadva szaladtunk eléje. Ekkor B. ellenőr hozzánk siet és azt mondta, hogy ha fogatokat szerezhetünk, ő rendel embereket melléje az ő felelősségére.

Ne kérdezzük, honnét.

A magtár alatt volt a rabok fogháza, onnét kivezettetett három embert, kettőt közülök később többször láttam, ezekre ma is emlékszem.

Mindakettő embert őlt, azt szenvedte.

Mikor esőrgő lánczaikkal oda álltak a tornác elé, anyám elsápadt, elszedült és lerogyva csak ennyit tudott mondani: szegény gyermekeim! Ekkor a zömök, barna ruhájú, kinek fele óra is föl volt hássítva, fölémelte anyánkat, megcsókolta a kezét és szaggatottan rebegte: tekintetes asszonyom, ha az ember egy rossz pillanatában megöl is egy embert, azért még van benn becsületérzés. Bizza rám holmiját és én az élő Istenre mondom, hogy semmitem fog elveszni és gyermekeinek sem esik baja. Pajtásomért is jót állok.

Ekkorra egy öreg paraszt is beállt.

tott egy szekérrel, így mentünk aztán Isten nevében a bizonytalanságba.

Nem lett semmi bajunk és a két rab — kik egész uton mulattattak bennünket, hogy a Tarnóczya felől fölesapó lángoktól elvonják figyelmünket — vissza térve fölvette lánczeit ismét és elfoglalta helyét a börtönben. Adott szó volt, meg kellett tartani.

Az egyiket nagyon meg is szeretttük és hátralévő két évét a mi házukban töltötte ki, mint mindenest. Ezt akkor ki lehetett nyerni.

Megtelepedve az erdőszéggel körülvett magányban, jó öreg néni fölügyelete alatt gondtalan játszadoztunk ott aztán sok ideig.

Este mutogatták az égen megjelent üstökös csillagokat, lángpallókat, kardot, mit emlegettek; féltek, minden rosszat jóslgattak és lám — mégis jó jött ki belőle.

Megmaradt emlékemben, mert nem hagyták eltűnni.

Mindezt és a követő korszakot csak a későbbi években értettem teljesen át, mikor jó atyám a lefolyt időszakot többszörösen fejtegette előttem.

En voltam kedvence, így akkor is ott lehettem körülötte, mikor a lázadó polgárságot mérséklésre intette, tejtegetvén higgadtan, nyomatékosan előtűnt, hogy ne nyuljanak a máséhoz, mert később kétszeresen kellend azt vissza téríteni.

Sikerült is neki néhány okosabb polgár segítségével a békét egész idő alatt föntartani és mint ügyvédnek a későbbi tagosztályt is mindegyik fél megelégedésére keresztül vinni, mire a jobb-agyság fölszabadult.

A két testvérfalu, ahol hatását érvényesíthette, meg is menekült minden ú-bajoktól.

Igy tanultam a népet becsülni és atyámban az urat, ki jó lelkűen, higgadt ésszel köztük kormányzó szerepet vitt. Igaz, hogy nem gazdagodott meg köztük, de szeretették és becsülték, és ez több annál.

Megmaradt tehát a kedvező benyomás és vissza hagytam a jót, hogy azóta

nem hiszek semmi rossz végzetben. Bármily kedvezőtlenül alakult viszonyok közt sem tud a csüggedés annyira megszállni, hogy a hitemet a kedvező vég kimenetel iránt megtörje. Ez teszi nekem főleg édessé az emléket, és még nagybecsűvé azért is, mivel itt fogamzot meg lelkemben a szabadság szeretete; nemesebb fogalomban vett értelmét képes lettem tisztázni magam előtt; és eszményi alakulva képes lettem ma is saját érdekemet mellőzve küzdeni az emberiség felszabadításáért. Ez is jó atyám öröke, de főleg a nagy szellemektől átöröklött rész, mely az ő közvetítése útján jutott el hozzám.

A nemzet zömét képező ezrekből vajjon hány lélekben örökölt meg a kötelesség érzete, hogy a nagy munkát folytatnia kellend és ha lehetséges, idővel befejezéshez is juttatni: az egyen jogossága nagy munkáját.

Fognak-e magasabb körökben kitartó harczosai támadni, kik mint abban az időben a Széchenyiek és Eötvösök lelkesült vezetői voltak a mindig tevékenyen részt vevő közép osztálynak és előharczosai, uttörői az eszméknek?

Hisz a mai kor törekvése sem más, mint azért vétkes, ki azt hamis hanggal zavarja folytatása a megkezdett munkának és ha bevégezését elősegíthetjük méltóvá tesszük magunkat a nagy férfiuhoz és kortársaihoz, kik a munkát egyetemben megkezdették.

Valóban, szép fölvirradás lenne a nagy lélekre, ha midőn ismét világos öntudathoz jön lázas állapotából — a megvalósulás ígérését tehetnénk első üdvözléssel eléje... ha pedig el van rendelve, hogy elszálljon közülünk, mint halás utódai utavalóját vihetné az elhatározás tudatát magával, a megdicsőülés országa felé. Hirt vővén róla már elköltözött kortársainak...

Még egy kézzel fogható kedves emlékem is maradt ez időkből, egy kis nemzeti kokárda az, melyet nagy kegyelettel őriztem és míg csak tilos nem lett, mindig kiűzve viseltem.

Ezt a kis ékesseget néhai: ngos. Tallian Károly századostól kaptam, mikor

A „SOMOGYI UJSÁG” TÁRCZÁJA.

Kossuth Lajos neje.

Alkalomszerűnek találjuk most elmondani egyetmást a turini hontalannak 1865-ben elhunyt nejeről, Meszlény Terézről, a kiről vajmi keveset tud a világ. Házaséletéből mindössze az a benső, odaadó ragaszkodás, az a meghatározó szeretet és hűség ismeretes, melylyel Kossuth és neje egymás iránt a boldogságnak és szomorúságnak idején egyaránt viseltettek. Ama nemes, fenkölt vonásokat, melyek Kossuth nejét mint honleányt s a nemzet legszentebb jogaiért küzdő állam-férfit hűvesét jellemzik, nemrég egy német szépirodalmi ujság hasábjain Kohut Adolf magyar származású német író mutatta be, vonzó, érdekes előadásban, mely csekély tévedéssel, a történeti hűségnek egészen megfelel, a mint az alább olvasható:

Kossuth 1836-ban jött Budapestre és mikor egy társaságban egy fiatal hölgyvel, Meszlény Terézzel megismerkedett, azonnal azt érezte, hogy a fiatal leány egyedül az, a ki boldogíthatja és egész életére hűséges párja leszen. Meszlény kisasszonynak sok volt az udvarlója és kérője, előkelő és gazdag urak, de szíve csak azért a grófi, sápadt arcú ifjuért dobogott, a kinek nem volt sem állása, sem kilátása, hogy valaha családot rangjához méltóan eltarthatna.

Mátkaságuk aranykorát szomorúságba borította Kossuth elfogatása. 1839. május 6-án a boldog vőlegényt felségser-

tés vádjára alatt börtönbe vetették s a hét-személyes tábla sok esztendei büntetésre ítélte.

Ebben a szomorú időben Meszlény Teréz fényesen mutatta ki nemeslelkűségét, erős jellemét. Az ő családjának igyekvései, hogy Kossuth megmeneküljön, nem sikerültek, arra törekedett tehát, hogy legalább könnyítsen sorsán. Ejjel-nappal kézimunkákon dolgozott, a melyeket eladott, hogy árukon könnyebbülést szerezzen börtönében ülő vőlegényének. Készközlte, hogy a fogságban Shakespeare műveit, egyéb angol és olasz könyveket olvashasson és meghatározó levelekben vigasztalta bajában.

Kossuthnak az 1840-ki amnesztia megnyitotta börtönét. Betegen, nyomorultan a parádi fürdőbe ment, a hol menyasszonyával találkozott. A gondos ápolás annyira helyreállította egészségét, hogy 1841. szeptember 9-én végre oltárhoz vezethette mátkáját.

Meszlény Teréz igen szép asszony volt; alakja inkább kissé zömök, mint karcsú, ajkai rózsás pirosak, nagy fekete szemei beszédeseek. Ajkai körül valami különös bájos vonás látszott. A legkitűnőbb műveltségéből jutott része, s határozott írói tehetsége volt. Tudvalevő, hogy a Kossuth szerkesztette Pesti Hírlapnak nem egy, erőteljes vezércikkje tollából származott. Rajongóan szerette férjét, s abban a huszonnégy esztendőben, a melyet oldalánál tölthetett, önfeláldozó, hűséges életpárja volt. Kossuth meghatározó gyöngédséggel ragaszkodott hozzá, s mi-

kor a halál 1865-ben megfosztotta tőle elrabolja egyszersmind életkedvét is.

Még csak rövid idővel ezelőtt történt, hogy a nagy száműzött egy Károlyi Gábor grófhoz intézett levelében, a melyben gróf Károlynak felesége halálán érzett részvétet fejezte ki, fájdalmasan szólaltatta meg azt a nagy szomorúságot, mely három évtizeddel ezelőtt lesújtotta.

Elvitázhatatlan — mondja Kohut Adolf — hogy Kossuth Lajosra feleségének jó és rossz értelemben, nagy befolyása volt. Szellemes és szeretetreméltó, de végtelenül dicsvágyó asszony volt. Rendkívül hű és büszke volt férjére s azóta, hogy 1849 április 14-én férjét kormányzóvá választották, mindig csak úgy beszélt róla, mint a kormányzóról.

Azzal vádolták, hogy beleavatkozott a politikába és meg nem engedhető protekciót üzött. Ugy mondják, hogy Görgei Arturnak a kormányzó ellen érzett ellenszenvét főleg a kormányzó né büszke magatartása okozta; noha csak durva mesebeszéd az az állítás, hogy Görgei a budai királyi váratot csak azért lövette hogy a koronázatlan királyné rezidenciáját elpusztítsa.

Tény az, hogy Kossuth feleségével sok politikai intézkedést megbeszért, s hogy az asszony nem egyszer vett részt tanácskozásokban. Kossuthnének nagy része van abban, hogy 1849. április 14-dike, mely Magyarországot és a dinasztia egymástól elszakította, bekövetkezett. — Anyósá, Kossuth édes anyja, a ki Brüsszelben 1862-ben 92 éves korában meg-

mint győztes a csatából visszatérve, be-szállt nálunk egy napi pillenőre, magával hozva rég látott atyánkat.

Ezért is már hálások voltunk iránta, meg amugy is barátságos ember volt; el lehet képzelni, mennyire siettünk őt meg-tisztelni és jó ebéddel megkínálni.

Mig erősebb testvérem otthon az edényeket törülgette, nekem a pajtáskertbe kellett át szaladnom a Károly bácsit meg-keresni, hol aztán a csikók társaságában rá is találtam.

Anyám meghagyta, hogy egy pükedli kíséretében azt kell mondanom: bácsi, kihül a leves.

Szokásom volt azonban minden szót fecsegőn, nevetve kimondani cizirógatás enyelgés kíséretében, és ez a kedveske-dés a bácsikra nem tévesztette el soha a hatását; rendszeren ölbe ragadták a kis pehelykönnyű, vézna fecsegőt és ő többet járt a más lábán, mint a magáén.

Igy történt most is.

Mig haza felé ballagtak, a kis leány össze-vissza csevegett minderről; a nagy három lábú birkáról, melytől annyira kell félni ott a pajtáskertben. Még a nagy em-bereket is megszalasztja jó, hogy most éppen távolabb legelt!

Jól esett az ősz harcfinak a gyer-mek fecsegése, amint arcát, nyakát si-mogatva nyájaskodott; mire haza kerül-tek, már lefolyt a tudósítás arról is, hogy a fehérbabos kék szoknya hogyan ment tönkre ott, a fölrakott dongák közt, amint fönn akadt vele, és mekkorát röpült, mi lepottyant a száraz kut fenekére.

Alig birt újra előkerülni onnét, a dongák mélyéből!

Mikor a tornácra érve, a jó ember letette öléből a gyermeket, levette a saját mellén viselt kis kokárdát és oda tűzte a saját kezével a kis leány mellére; ju-talmul, hogy oly szépen énekelte a nem-zeti nótákat, és hogy olyan elszántan ment el érte a pajtáskertbe, hogy még a nagyszarvu kos, a három lábú csoda-szülött sem birta vissza riasztani.

Ez volt legbecsesebb emlékem e mai napig de ha ezt a kétszeresen becses em-

halt és sógornéja hiába harcoltak e tö-rekvések ellen.

Kossuthnének néha szerencsétlen ke-ze volt. — Ő volt az például, a ki Eg-ressy Gábort teljhatalmu kormánybiztossá nevezette ki. Ez a férfi minden volt, csak nem politikus pláne hadvezér, és nem egyszer rettenetesen blamáta magát. Sze-geden egyszer például egy gőzhajót hadi-hajóvá alakítottatott át, melynek a Tiszán kellett volna operálnia. Hiába magyaráz-ták neki ez intézkedés haszontalanságát.

Már az első manőver bizonyította hogy haszontalan pénz- és időpazarlás volt az egész hajófelszerelés. Egressy okozta, — a hogy ezt egy honvéd a ma-ga följegyzéseiben elmondja — azt a vé-rengzést, a melynek ártatlan emberek lettek áldozataivá, a kiknek nem volt más bűnük, mint az, hogy a piros sapkáik miatt kémkedő horvátoknak nézte őket. Szeged város lakosságát fellármázta elle-nük, elhitette velük, hogy a horvátok hadicselre készülődnek. A feldühödt sze-gediek külfölgáltak és legyilkolták őket. A mint később kiderült, ártatlan marha-hajcsárok voltak szegények.

Kossuthné például mindjárt a forra-dalom kezdetén határozott ellenszenvet érzett Görgei ellen és gyanakodva nézett rá és még sem tudta a legutolsó percig sem Kossuthnak Görgei becsületében va-ló hitét megingatni. Néha erőlyesen uta-sította vissza. A büszke asszonynak pél-dául egyik kedvenc eszméje az volt, hogy férjével a budai királyvárban lakják, ott a háztartást polgári szerénységben beren-dezze s minden ceremóniát száműzzön.

léket őt, az emlékgyűjtő helyen megör-zés végett elfogadják — szíve en áten-gedném. Egy honleány.

HIREK.

— Fölkérjük t. olvasóinkat, hogy a mennyiben előfizetéseiket még be nem küld-ték volna, azt mielőbb beküldeni szíves-kedjenek!

Lapunk előfizetési ára, egész évre 4 frt, felévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Jegy-zőknek és tanítóknak egész évre 3 frt, fél-évre 1 frt 50 kr.

A "SOMOGYI UJSÁG"

kiadóhivatala.

— Személyi hir. Lobkovicz Rezső hadtestparancsnok e hó 16-án a helyőrség megszemlélése céljából Kaposvárra ér-kezett.

— Kapotsfy Jenő országgyűlési képi-selő tiszteletére bankettet rendeznek vá-rosunk előkelő és intelligens polgárai a házasság kérdésében tanusított magatár-tása folytán. A bankettet a szavazás me-gajtése után tartják meg, amikor a haza-térő képviselőt a vasutnál is nagyszámu polgárság fogadja fényes ovációval.

— A városi tanácsosi állásra eddigelé egyetlen pályázó jelentkezett: Dr. Kovács Soma ügyvéd, aki valószínűleg maga ma-rad vetélytárs nélkül s így megválasztása majdnem bizonyos.

— Márczius 15-ikét a kaposvári állami főgimnáziumban iskolai ünneppel ülték meg, melyen az egész tanári kar és az összes ifjuság részt vett. Megnyitól En-rei Akos tanár fejtegette a nap jelentősé-gét s lendületes szavakban kötötte lelkére az ifjuságnak a hazaszeretetet és a sza-badság eszméit. Az ifjuság részéről Podolay Jusztin VIII. o. t. a „Talpra magyar”-t Honig Győző VIII. o. t. pedig Jakab Ödön-nek „Márczius 15-ike”, c. költeményét sza-valta. Az ifjusági énekkar Tittel Lajos tanár vezetésével Himnuszot és Szózatot adta elő.

— Márczius 15. Városunk lelkes, ha-zafias polgárai az idén szokatlan nagy

számban gyűltek össze a Korona nagyter-mében a nagy nap méltó megünneplése végett. Németh Ignác polgármester emelt először poharat a királyért, utána Ka-postfy országgy. képviselő a beteg Kossuth-ért ivott Berger Samu dr. Kapotsfy Jenőre Roboz István, szerkesztő a liberális esz-mék bajnokaira ültettek poharat. A tár-saság a Kossuth nótá hangjai mellett a késő éjjeli órákban oszlott szét.

— A „Kaposvári segélyszövetkezet” igazgatói széke Kopits eddigi igazgató lemondása folytán üresedésbe jött, s az e hó 19-én a városház nagytermében tar-tandó közgyűlésen választják meg az egyesület új vezetőjét. Mint értesülünk ez ideig Dr. Rimanóczy Ferencz ügyvéd és Kemény Samu tekintélyes, közszeretében álló kereskedő kandidáltak, s a hangul-atból ítélve az utóbbi. Megválasztásában hiszünk.

— Az ujonczozás e héten a csurgói, nagyatádi járásokban Maár Gyula alispán a Tabi- és igali járásban pedig Gabsovits Károly főjegyző elnöklelte alatt eszkö-zöltetett.

— A sorozás Kaposvárrott e hó 9-én fejeződött be. 178 védköteles állítottott s ebből bevált 30. Ez eredmény silány nagyon, de tekintve a korábbi éveket elég kielégítő. A kaposvári járásbeli sorozás még silányabb eredményt járt.

— A szerelem halottja. Ónody Mariska, a szőlősgyöröki uradalmi kertész 18 éves leánya, reménytelen szerelem miatt, e hó 13-án esti 5—6 óra közt forgó-pisz-tolylyal szíven lötte magát és szörnyet halt. A szép fiatal leány öngyilkossága nagy részvétet keltett.

— „Ébredés” című alatt megindult kereskedelmi és közigazgatási szakköz-löny első, illetve mutatószámára megje-lent. Ez ifjú vállalatot a t. közönség szí-ves jóindulatába ajánljuk a lap hézagpótló munkát végez s egy régen érzett szük-ségnek tesz szolgálatot, melynek igazolá-sául megjegyezzük, hogy az, mint több hazai kereskedő- és szakszervelet hivatalos közlönye jelenik meg. az „Ébredés” szer-keztősége. Budapest, VII., Szentkirályi-

— Hiába igyekezett férjével e tervet el-fogadtatni, Kossuth ezt határozottan rosz-szalta azt is, hogy felesége Debreczenből való visszatérése után a nemzeti színház-ban a Magyarország nádora számára re-zervált páholyba ült, a melyet a színház igazgatósága neki rendelkezésére bocsá-tott. Hanem ezek az apró viszályok nem zavarták házasságuk boldogságát.

Kossuth, a ki igen szorgalmas le-vélíró, feleségének is minden utazásáról, a melyet nélkülötött meg, a legérdekesebb és leggyengédebb levelekben számolt be. Különösen érdekesek azok a levelei, a melyeket Itáliából 1859 nyarán intézett hozzá s a melyekben III. Napoleonnal való találkozását írja le.

Minden levelében esdve inti, hogy vigyázzon gyöngé egészségére, hogy ne kinozza magát apró gondokkal s hogy — mivel nagyon takarékos volt — ne vonjon meg magától semmit. Mindig bor-zasztó volt Kossuthnének, ha nem kísér-hette férjét utazásaiban. Angliában és Amerikában való diadalutain 1851-ben, hűségesen kísérte és gondosan vigyázott ura egészségére. Nagyon büszke volt azokra a kitüntetésekre, a melyekből az Océánon tul neki is része jutott. Mig férje a szultántól kapott selyemkaftánban jelent meg, ő maga magyar nemzeti vi-seletben járt. Kossuth már a hajón sokat szenvedett a tengeri betegség miatt s fe-lesége folyton gyógyszerekkel kínálta, mialatt ő maga visszautasított minden orvosságot.

A bátorság és kitartás az ő erénye is volt. Behatolt a legsűrűbb golyózápor

közé és a katonák rajongtak érte, mert gondoskodott testi jólétükről s a kórház-ban önfeláldozóan ápolta a sebesülteket. Életében az volt a legnagyobb fájdalma, hogy a világsíki katasztrófa után nem követhette gyermekeivel férjét Török-szágba. Gyermekei fogságba kerültek, ő maga pedig Csernovics Péter aradi há-zában rejtőzött el, a hová akkor sok magyar szabadságharcos menekült. A mellékszobából értesült az októberi véres napokról s hogy gyermekeit elfogták. De itt sem maradhatott soká, elment Pestre, a hol egy Wagner nevű honvédtiszt anyja utlevelet szerzett neki, a melylyel Szlavónián keresztül Belgrádba szökött. Innen került férjéhez s azután együtt mentek Kiutahiában, a hová, később utá-nuk küldték három gyermeküket, kiket, tudvalevőleg Viktóri angol királynő köz-benjárására adtak vissza szüleiknek. Kos-suthné nagyon sokat köszönhetett Gara-sanin akkori belügyminiszternek, a ki ki-vitte, hogy Bloomfield Anna álnéven Sumlában időző férjéhez menekülhetett.

Még a legrosszabb napokban sem panaszkodott soha és megadással viselte a száműzetés keserű sorsát. Huszonnégy esztendeig élt férjével a legboldogabb házasságban, de ennek az időnek bor-zasztó nagy izgalmai nem tünnek el nyom nélkül rá nézve. 1865. szeptember elsején meghalt hosszú, kínos valóban anyagi türelemmel viselt szenvedések után, mi-után leánya három évvel előbb, 1862. április 22-én, 19 éves korában elhunyt.

Földi maradványai a genuai pompás temetőben nyugszanak.

utca 30. sz. alatt A lap minden csütörtökön fog megjelenni, előfizetési ára egész évre 6 frt.

— **Halálozás.** Id. Holics Gyula a kegyes tanítórend uradalmi kasznárja, Holics Gyula kir. törvényszéki bíró édes atyja f. hó 13-án 77 éves korában, Várongon elhunyt. A kegyes tanítórend custodiatusi uradalmának kormányzója és tisztikara haláláról is adott ki gyászjelentést. Alulírottak fájdalomtól tört szívvel jelentik, hogy a forrón szeretett drága férj, apa, ip- és nagypapa id. sándorfalvi Holics Gyula uradalmi kasznár, életének 77-ik, boldog házasságának 51-ik és szolgálatainak 55-ik évében, hosszas betegség és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után f. hó 13-án éjjel 2 órakor jobblétre szenderült. A boldogultnak hült tetemei f. hó 14-én délután 3 órakor fognak a várongi sírkertben eltemettetni. Az engesztelő szent-mise pedig f. hó 15-én reggel 10 órakor fog a várongi templomban a boldogult lelki üdvéért bemutatni. Várongon, 1894. március 13. Aldás és béke poraira! id. Holics Gyuláné szül. bucsui és rábabogyoszlói Vajda Julia mint neje. Gyermekei: Géza, Kálmán, Gyula, Anna, Ilona, Akos. Menyei: Holics Kálmáné szül. Schick Karolina, ifj. Holics Gyuláné szül. Egerváry Gizella. Vejei: Thury Gyula, Bence István. Holics János, Holics Richard, Holics Konrád, Holics Belizár. Unokái: Holics Juliska, Holics Andor, Holics Gyula, Bence Ernő, Thury Akos, Thury Ilona, Thury Ernő.

— **Szakértői nyilatkozat** egy 8 lóerejű gőzeséplővel történt próba-cséplésről. Vélemény az Első magyar gazdasági gépgyár részvény-társulat által Gyityu pusztán (Deés mellett) özv. Katonáné önnagysága birtokán próba-cséplésre hozsáb időre munkába állított nyolcz lóerejű vasrámás gőzcséplőgépéről és annak munkájáról. Alulírott a jelezett gőzeséplő-gépet mint gazdaszakértő, munkában megsejmeltem és arról több gazda és földbírókos jelenlétében szerzett tapasztalat alapján a következő véleményt adhatom: A gép vas rárával a legjobb faanyag felhasználásával van készítve és egy teljesen új találmányt képező, nagy tekintéllyel kivitt pótszalmarázóval ellátva, úgy, hogy a míg egyrészt a szerkezet szilárdsága a tartóságot biztosítja, másrészt a kézi villának teljesen megfelelő munkát végző zseniális szerkezetű szalmarázó oly tökéletesen viszszaárzza a szemet, hogy a kidobott szalmában, illetve az alatt a földön buzaszom egyáltalán, nem találtatott. Ép úgy nem találtatott szem a kalászkokban sem, a mi más oldalról a gép verőszervezetének tökéletességét bizonyítja. Ezen gép rosta- és választó-szerkezete s igen tökéletes, úgy hogy a két osztályban kiömlő mag teljesen piaczképes állapotban kerül a zsákba, a minek további tisztítása (rostálása) nem szükséges. A zsákok egészen új találmány, nagyon könnyen és gyorsan kezelhető készülékkel erősítettnek a kifolyó csatornához a zsákok legcsekélyebb rongálása nélkül. A gép munkaképessége, pontos megfigyelésem szerint óránként 500 nagy kéve, vagyis 10 munka óra alatt 5000 nagy kéve, a mi 200 huszonöt kéves keresztnek (kalangya) felel meg, melyből kitetszik, hogy a gép a legnagyobb munkaképességgel bír. A gép tengelyei és perselyei szintén igen kiűnő szerkezettel bírnak, úgy, hogy a meggyulladás veszélye ki van zárva. Mely tapasztalatok alapján véleményezem, hogy ezen cséplőgép céljának és rendeltetésének minden tekintetben tökéletesen megfelel és azt bárkinek beszerzésére melegen ajánlhatom. Kelt Kolozsvár, 1894. január 8. Szentersébeti Szakács Péter az erdélyi gazdasági egyetemen titkára.

— **Két új zenemű.** Id. Ábrányi Kornél zenekritikus a következőket írja a két új mű megjelenése alkalmából: 1. Dalkeringő (szerelem.) Irta Ábrányi Emil. Énekre és zongorára szerezte Grill Richárd. (18-ik mű). Ára: 2 korona. 2. Apró hirdetések. Keringő szerzette: Grill Richárd (19-ik mű) Ára: zongorára két kézre 1 forint 20 kr. négy kézre 2 forint. Katonai zenekarra 2 forint. Grill e kidványait, amelyet a zenepiacz legfrissebb termékei, méltán lehet egyszersmind a tánc- és zeneirodalom két legillatosabb gyöngyvirágának is nevezni. A legdallamosabb, a legnépszerűbb keringők hazája eddigelé tudvalevőleg Bécs, a császárváros volt. Ott trónoltak sokáig fejedelmek, s ott még most is fényes udvart tartanak. De ujabban a dailizmus ezt az atmosfért is megosztotta, s ha a teljes udvartartás még midég a császárvárosnak jut ki; de már nálunk Budapestén is van olyan önnálló képviselője, aki sokszor egymaga is képes hadat üzenni a bécsi alliancenak. Szerző e két legújabb keringő műve is ilyen hadizenet, amelyre bizony sokáig nehéz lesz a bécsiek felelete. De ne beszéljünk képletekben. Oly finom dallamszövet e két keringő, hogy ha közülök választásra kerül ma a dolog: a legtöbb zenész utoljára is mind a kettőre fog szavazni. Aztán valljuk meg őszintén, nagy feladat manapság a keringőirodalom terén olyat írni, még pedig párával, amely nem hasonlít egyik ősehez sem s mégis leköt kellemes formájával dallami invencziójával s választékos izlésével. Ha a szerző Bécs szülötte, már régen teltorokkal harsogná a nevét az egész bécsi és német sajtó. De így sem zárkozhatik el sokáig előre, mert ami életrevalót e táren kifejt, az olyan szellemi higany, amely a legvastagabb szarvasbőrön is áttör. Orvendjünk rajta, hogy már a keringőt sem kell mindig a bécsi minta szerint lejezni. A tánczenét kedvelő közönség pedig ne mulassza el gyönyörködni bennük. A hangverseny-énekesnők az elsőt nagy hatással föl is vehetik a műsorokba.

CSARNOK.

Petőfi emlékezete.

Kibontva már magasba' leng a zászló,
Felírva rajt' ragyog e szó: „Szabadság.”
A csüggedőket buzdítja e jelszó,
Hogy véget ér immár a szolgaság.

S te megjelensz s elharsogod dalod,
Mely lángra lobbant millió szívet,
S midőn elzenged „Talpra, magyar”-od,
A nép fegyvert ragadni mint siet!

Az elnyomott nép bátran sikra száll.
Szétzúzni vágy sulyos bilincseit
És mindenütt nyomon jár a halál,
Hol kard cseng s gyilkos golyó sivit.

Te is kardot ragadsz a lant helyett
S rohansz vadul dühöngő harcza már
S a gyilkoló acél kiontja véred
Az árva lant roád hiába vár.

Beteljesült tehát jóvondelésed:
A népek milliói harcra keltek;
Lelked sodort a véres harcza taged
S halálotat a „harcz mezején” lelted

Tested fölött, miként megjósolád,
A hősi honfiak rohantanak
S szent szabadság véres zászlaját
Védelmézék s dícsőn elhulltanak.

Miként egy csillag, eltűnél egünkrol,
Mely gyászt öltött a vad csaták után,
Te nem láttad, mint csillogott a könyvtől
Milliók szeme a nemzet gyásznapján

Boldog valál: nem élted át e napot,
Mely vérbe fojtá hős vitézeinket
Lelked még győzelemben' bizhatott,
Midőn megszűnt dobogni már szíved.

És hamvait behantozatlanul
Nyugosznak, semmi kő se jelzi őket,
De ál emléked változatlanul
S bejárja hied messze földet.

G. Fekete Pál.

Szerkesztői üzenetek.

N. J. Osztopán. Sorát ejtjük. Üdvözlét!
Károly. Jövő számunkban okvetlen hozzuk.
Üdvözlét!
Marozali. Az ígért cikket kérjük mielőbb beküldeni. Üdvözlét!

A kislutri legutóbbi huzásai.

— Március 13. —					
Bécs:	72	32	49	18	58
Gráz:	26	39	5	59	50
Temesvár:	4	83	71	25	76
— Március 14. —					
Brün:	49	45	22	46	86

Gabona árak.

A kaposvári piacon legutóbb a következők voltak a gabona árak:

Buza	6.40 — 6.70
Rozs	5. — 5.40
Zab	6.50 — 7.20
Kukoricza	4. — 4.50
Hajdina	7 — 7.10
Bab	5 — 5.30
Bükköny	7 — 7.90

Somogyvármegye alispánjától.

6474. sz.

1894.

Pályázati hirdetmény.

Kaposvár rt. városnál a 800 frt évi fizetéssel és 200 frt lakpénzzel javadalmazott első tanácsosi állás üresedésbe jövén, annak betöltése céljából ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni oajttják, hogy kellően felszerelt kérvényüket f. évi április hó 1-éig hozzám benyujtsák.

Kaposvár, 1894. március 30.

M a á r,
alispán.

A Borries-féle uradalmak igazgatóságának Eckendorfbán (Észak-Németország) tudomására jövén, hogy eckendorfi répmag több helyről mint eredeti vagy javított ajánlatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgatóság a gazdaközönség érdekében köztudomásra hozni, hogy

eredeti eckendorfi

takarmányrépa-mag

valódi minőségben

Ausztria-Magyarországban

csakis

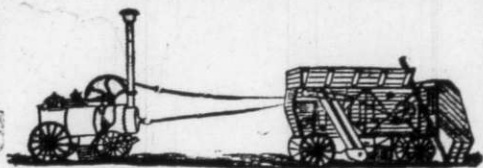
MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten

kapható, a mennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, úgy 1898. évig csak egyedül ezen cégnek fognak répmagot szállítani mely cég az erre vonatkozó árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve megküldi.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

saját **hazai** gyártmány

Először feltek!

GŐZCÉPLŐGÉPEK

Legjutányosabb árak!

Rövidített levélczím:
GAZDASÁGI GÉPGYÁR, BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.
Gyártelep: KÜLSŐ VÁCZI-UT 7.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

női-divatáru

üzletemet kapcsolatosan legujabb mintákkal felszerelt

előnyomdával

Korona-utca 5. szám alatt (Hittaller-féle ház) f. évi márczius 2-án mai kor igényeinek megfelelőleg megnyitottam.

Raktárt tartok a legujabb feldiszitett bécsi kalapokból és elvállalok minden e szakmába vágó cikkeket készítését.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy t. vevőim bizalmát pontos és szolid kiszolgálás által kiérdemeljem, magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva,

kiváló tisztelettel

Pilczér Frida,
divatárusnő.

Kárpitos műhely, épület és butorgyár

Kaposvár, Korona-utca 7. szám (Darnay fivérek házában.)

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az eddigi butorraktáramat meg-nagyobbitottam és hogy a concurrenziát kiállhattam **gőzerőre** berendeztem, hogy saját készítményű butorokkal a nagy közönség kíváncsainak eleget tessek.

Ezek után elvállalok bármilyen nagyobb szabású asztalos munkát úgy mint: egész épületekhez szükséges asztalos munkák előállítását a legszolidabb kiállítással a legjutányosabb árakon.

Készletben tartok saját készítményű teljes szoba berendezéseket a legegyszerűbbtől a legfinomabbig.

Mindennemű **ebédlő, háló, nappali és salon** berendezéseknek bármi féle formában leendő előállítását a legizlésebben és legjutányosabban elvállalom.

Kárpitos műhelyemben készülnek mindennemű kárpitos munkák. Ezen szakból elvállalok szobák berendezését, kárpitolását és butorok csomagolását.

Gyáramban készült lószőr, tengerifű és ruganyos ágybetétek, különféle divánok, úgy mint magas tölgyfa ebédlődiván, ottomán és salon garnitúrák raktáron tartatnak.

Vasbutor, hajlitott butor és képek raktáramban feltalálhatók.

Elvállalok mindennemű butor és kárpitos munkák javítását.

A midőn még a n. é. közönség figyelmét felhívom raktáram és gyáram szives megtekintésére — pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

PETERKA JÓZSEF,
kárpitos.

MAGYAR JÁNOS

könyvnyomdája, „Somogyi Ujság“ kiadója

Kaposvárrott, Teleky-utca 9. sz.

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom a legujabb betűkkel dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁMAT

hol minden a nyomdászati szakba vágó munkákat izlésesen és tisztán kiállítva készitek.

Magamat, valamint üzletemet a n. é. közönség figyelmébe ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel

MAGYAR JÁNOS.